

Sygn. akt VIII Gz 123/18

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Górnik (spr.)

Sędziowie: SO Agnieszka Woźniak

SO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2018 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa R. T.

przeciwko R. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sadu Rejonowego Szczecin-Centrum w S. z dnia 9 grudnia 2017r., sygn. akt XI GC 1691/17

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO A. Woźniak SSO A. Górnik SSO P. Baranowska

UZASADNIENIE

Powód wniósł przeciwko pozwanemu pozew o zapłatę kwoty 39345,34 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Powód uzasadniał właściwość miejscową Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie powołując się na treść art. 34 k.p.c., a więc miejsce wykonania umowy. Uzasadniając żądanie wskazał, że kupił od pozwanego piec konwekcyjno-parowy, kuchnię gazową oraz zmywarkę. Po stwierdzeniu braku dokumentacji w dostarczonych urządzeniach oraz faktu że są one wcześniej używane – złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy.

T.. Sąd wydał nakaz zapłaty i w sprzeciwie od niego pozwany podniósł między innymi zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu, wskazując że powództwo o zwrot świadczenia p złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od umowy nie jest powództwem o wykonanie umowy, a tym samym nie mieści się w normie art. 34 § 1 k.p.c. i uzasadniona jest właściwość ogólna zgodnie z art. 27 § 1 k.p.c..

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie jako miejscowo właściwemu. W uzasadnieniu wskazano, że zgodnie z art. 34 k.p.c. powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. Zgodnie natomiast z art. 454 § 1 k.c. jeżeli miejsce spełnienia świadczenia nie jest oznaczone ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione w miejscu, gdzie w chwili powstania

zobowiązania dłużnik miał zamieszkanie lub siedzibę. Jednakże świadczenie pieniężne powinno być spełnione w miejscu zamieszkania lub w siedzibie wierzyciela w chwili spełnienia świadczenia; jeżeli wierzyciel zmienił miejsce zamieszkania lub siedzibę po powstaniu zobowiązania, ponosi spowodowaną przez tę zmianę nadwyżkę kosztów przesłania. Powyższa regulacja dotyczy ustalenia wykonania samego zobowiązania, które w sprawie niniejszej zostało wykonane – pozwany dostarczył zakupione urządzenia, a powód uiszczył cenę. Sąd wskazał, że powód dochodzi zwrotu zapłaconej pozwanemu kwoty wskazując na inny stosunek cywilnoprawny związany – jego zdaniem – z odstąpieniem od umowy. Oznacza to, że właściwość Sądu nie może być określona na podstawie art. 34 § 1 k.c. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w postanowieniu z 21 lutego 1983 r. w sprawie II CZ 7/83 wskazał że nie uzasadnia właściwości przemiennej sądu (art. 34 k.p.c.) wytoczenie pozwu o zwrot świadczenia po odstąpieniu przez kupującego od umowy sprzedaży na podstawie rękojmi za wady (art. 560 § 1 i 2 k.c.).

Wobec braku podstaw do określenia właściwości przemiennej Sąd uznał, że właściwość określić należy na podstawie art. 27 § 1 k.c., zgodnie z którym powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania.

Sąd Rejonowy przywołał treść art. 200 § 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekazuje sprawę Sądowi właściwemu. Postanowienie Sądu może zapaść na posiedzeniu niejawnym.

Zażalenie na powyższe złożył powód zarzucając naruszenie art. 200 § 1 k.p.c. w zw. z art. 27 § 1 k.p.c. poprzez ich zastosowanie w sytuacji barku przesłanek, tj. uznania niewłaściwości miejscowej Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum do rozpoznania sprawy. Skarżący wniósł o uchylenie postanowienia i przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi I instancji. W uzasadnieniu wskazano, że roszczenia wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy należy rozumieć szeroko.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

Norma art. 34 k.p.c. pozwala powodowi określić właściwość Sądu miejsca wykonania umowy jedynie w sytuacjach, gdy roszczenie dotyczy zawarcia umowy, ustalenia jej treści, zmiany umowy oraz roszczeń z tytułu niewykonania umowy lub nienależytego jej wykonania. W doktrynie słusznie przyjmuje się, że powództwo o wykonanie umowy dotyczy roszczeń o wykonanie zarówno świadczenia zasadniczego, jak i świadczeń ubocznych, a także o zwrot już wykonanych świadczeń, jeżeli jest to przewidziane w umowie (np. zwrot udzielonej zaliczki, zabezpieczenia czy też zwrot świadczenia w przypadku umowy pod warunkiem rozwiązującym). Powództwo o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy może obejmować wszelkiego rodzaju roszczenia wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, np. o wypłatę odszkodowania z tytułu naprawienia szkody wynikłej z samego niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 k.c.), o naprawienie szkody powstałej wskutek zwłoki (art. 477 § 1 i art. 486 § 1 k.c.), a także żądanie zapłaty odsetek za czas opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.) i kary umownej (art. 484 § 1 k.c.). Zakresem roszczeń odszkodowawczych z tytułu niewykonania i nienależytego wykonania umowy objęte są także roszczenia o naprawienie szkody powstałej przy samym zawieraniu umowy (art. 387 § 2 i art. 390 § 1 k.c.) oraz z powodu niedojścia umowy do skutku (art. 103 § 3 k.c.). (Jacek Gudowski, Maria Jędrzejewska, Komentarz do art. 34 Kodeksu postępowania cywilnego, Lex)

Nie ma charakteru wykonania umowy żądanie zwrotu świadczenia po odstąpieniu przez kupującego od umowy sprzedaży na podstawie rękojmi za wady (por. postanowienie SN z dnia 21 lutego 1983 r., II CZ 7/83, OSNCP 1983, nr 11, poz. 178). Sąd Najwyższy wskazał, że charakter wykonania umowy ma co do zasady zwrot dokonanych świadczeń, jeżeli opiera się on przykładowo na umowie o odstąpieniu od umowy. Tymczasem roszczenie pozwu opiera się na jednostronnym oświadczeniu powoda, jako kupującego, o odstąpieniu od zawartej przez strony umowy sprzedaży, powód wywodzi to swoje roszczenie z przepisów o rękojmi za wady (art. 560 § 1 k.c.), która jest szczególnym rodzajem odpowiedzialności sprzedawcy za nienależyte wykonanie umowy, a podstawa ta stwarza dla kupującego specjalne roszczenie. W niniejszej sprawie, z twierdzeń pozwu nie wynika nadto, by strony tę kwestię uregulowały w umowie, co

mogłoby powodować uznanie, iż w jakimś zakresie roszczenie to wynika z umowy m.in. w zakresie zwrotu dokonanych świadczeń i mogłoby pozwolić na zastosowanie art. 34 k.p.c.

Ponieważ w sprawie niniejszej nie zachodzą wymienione ostatnio przesłanki do zastosowania art. 34 k.p.c., uzasadniona jest ogólna właściwość miejscowa sądu.

W świetle powyższych rozważań zażalenie należało oddalić jako bezzasadne na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 §2 k.p.c.

SSO A. Woźniak SSO A. Górnik SSO P. Baranowska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. Z (...) (...)